

Sayı : 2013/49

16/11/2013

**Konu : 6491 Sayılı Türk Petrol Kanunu ile
Yapılan Vergisel Düzenlemeler**

SİRKÜLER

PETROL KANUNU İLE YAPILAN VERGİSEL DÜZENLEMELER

11 Haziran 2013 tarihli ve 28674 sayılı Resmi Gazete’de 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu yayımlanmıştır.

Bu Kanun ile Türkiye’de petrol arama ve üretim faaliyetlerinin düzenlenmesi, yönlendirilmesi, teşvik edilmesi, denetlenmesi, arama ve üretim için gerekli bilgilerin ve verilerin toplanması, değerlendirilmesi ve kullanıma sunulmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

1. Yukarıda bahsedilen Kanunun Vergilendirme başlıklı 12 nci maddesine göre:

· Petrol hakkı sahiplerinin, safi kazançları üzerinden ödemekle yükümlü buldukları vergiler ve hissedarları adına yapmaları gereken gelir vergileri kesintisi toplamı yüzde 55 oranını geçemeyecektir.

· Dar mükellefiyet esasında vergilendirilen kurumlara, bu Kanun hükümleri uyarınca petrol arama faaliyetleri için yapılan serbest meslek kazancı ödemelerinden 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca yüzde 5’i oranında tevkifat yapılacaktır.

· Bu Kanunda yazılı petrol işlemleri ile birlikte genel hükümlere bağlı diğer faaliyetlerde bulunan petrol hakkı sahiplerinin petrol işlemlerine ait faaliyetleri, diğer faaliyetlerinden ayrı olarak muhasebe kayıtlarında izlenecek ve vergilendirilecektir. Esas faaliyetleri bu Kanuna göre petrol işlemi olan iki veya daha fazla petrol hakkı sahibi, aralarında bir ortaklık oluşturmuş olsa bile ayrı ayrı vergiye tabi olacaklardır.

· 5520 sayılı Kanunun Tam ve dar mükellefiyet başlıklı 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan parantez içi hüküm(*), petrol işleminden elde edilen gelir ve kazançlara uygulanmayacaktır.

(*) *(Bu şartları taşıyacak bile kurumların ihraç edilmek üzere Türkiye’de satın aldıkları malları Türkiye’de satmaksızın yabancı ülkelere göndermelerinden doğan kazançlar,*

Türkiye'de elde edilmiş sayılmaz. Türkiye'de satmaktan maksat, alıcı veya satıcının ya da her ikisinin Türkiye'de olması veya satış sözleşmesinin Türkiye'de yapılmasıdır.).

· Devlet hissesi hariç olmak üzere, petrol hakkı sahibinin petrol işlemi için yapmış olduğu yatırımlara tekabül eden sermayesi karşılığında üretimden elde edeceği gelirler, dar mükellefiyet esasında vergilendirilen yabancı kurumlar için sermayenin cari kur üzerinden geri alınmasına kadar, tam mükellefiyet esasında vergilendirilen yerli kurumlar için ise yapılan yatırım maliyeti itfa yoluyla gidere dönüştürülene kadar Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre itfa payı olarak addolunacaktır. Petrol hakkı sahiplerinin bu Kanunla mülga 7/3/1954 tarihli ve 6326 sayılı Petrol Kanununa göre geçmiş yıllarda yabancı para cinsinden ithal etmiş olduğu fakat halen transferi gerçekleşmemiş sermayesinden arta kalan miktarlar için de bu kural uygulanacaktır.

· Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca onaylanan arama giderleri, sondaj ferî giderleri ve ülke ekonomisi yönünden verimli olmayan kuyuların açılma ve terk giderlerinin aktifleştirilmesi ihtiyaridir. Bu kapsamda petrol hakkı sahibi tarafından yapılan arama giderleri, sondaj ferî giderleri ve üretim bakımından ekonomik olmayan kuyuların açılma ve terk giderleri dışındaki ekonomik değerin maliyeti ile bu ekonomik değerin elde edilmesi ve üzerindeki tesisatın kurulmasına ait masraflar petrol hakkı sahibinin tercihi doğrultusunda gider yazılarak veya aktifleştirilerek amortisman yolu ile itfa olunacaktır.

Sermaye hesabına alınarak aktifleştirilen bu giderler için uygulanacak amortisman oranları Vergi Usul Kanununun **Madenlerde Amortisman** başlıklı 316 ncı maddesi hükmüne kıyasla her petrollü arazi için ayrı ayrı olmak üzere, rezerv durumu da dikkate alınarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Maliye Bakanlığınca müştereken tespit edilecektir. Ancak, petrollü arazinin, petrol üretiminden başka bir amaca tahsis edilmiş bulunan kısmının maliyet ve kıymeti ile petrol işleminin sona erdiği tarihte bu petrollü arazinin petrol hakkı sahibi bakımından haiz olduğu bakiye değer amortisman oranından indirilecektir.

2. Aynı Kanunun **İthalat ve ihracat** başlıklı 13 üncü maddesine göre;

Petrol hakkı sahibinin bizzat veya bir temsilci veya Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce kabul edilmiş bir müteahhidi vasıtasıyla kendi adına, Türkiye'deki petrol işlemi için idari faaliyetleri ile bina tesislerinin ve teçhizatlarının inşası, kurulması ve işletmesine ait malzemeler hariç, petrol işlemlerinde kullanılacak ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce onaylanan malzemeyi, ekipmanı, akaryakıtı, kara, deniz ve hava nakil vasıtalarını ithal etmesi ya da yurt içinden teslim alması gümrük vergisinden, yapılan işlemler harçlardan, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesna olacaktır. Ancak, Bakanlar Kurulu, ithal edilen malzemelerle kıyası kabil nitelikte ve miktarda Türkiye'de üretimi bulunan maddelerin isimlerini içeren bir liste oluşturarak, bu listede gümrük vergisinden istisna tutularak ithal edilmekte olan maddelerden hangilerinin gümrük vergisine ve diğer ithal vergisi ve resimlerine tabi tutulacağını tayin ve tespit edebilecektir. Listeler, Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girecektir. Ancak, listenin yayımlandığı tarihten önce Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne verilmiş dilekçeler ile ithali istenilen maddeler, listenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde ithal edildikleri takdirde, istisnadan faydalanacaklardır. Bu kapsamda edinilen sondaj kuleleri ve ekipmanları, petrol hakkı sahibinin müracaatı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın izni ile bu Kanun kapsamı dışında kalan jeotermal faaliyetlerinde kullanılabilecektir.

3. Aynı Kanunun **Değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümler** başlıklı 27'nci maddesiyle,

· 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı Tablonun **“IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar”** başlıklı bölümüne aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“42. Türk Petrol Kanunu kapsamında petrol hakkı sahiplerinin petrol arama ve üretim faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen sözleşmeler.”

Yapılan düzenlemeyle Türk Petrol Kanunu kapsamında petrol hakkı sahiplerinin petrol arama ve üretim faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen sözleşmeler damga vergisinden istisna edilmiştir.

· 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

“c) (II) sayılı listedeki 8701.20, 87.04, 87.05 ve 87.09 G.T.İ.P. numaralarında yer alan malların, münhasıran petrol arama faaliyetinde kullanılmak üzere ilk iktisabı,”

Yapılan düzenlemeyle, ÖTV Kanunu'na ekli (II) sayılı listedeki;

- 8701.20 (Yarı römorkler için çekiciler),
- 87.04 (Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar),
- 87.05 (Özel amaçlı motorlu taşıtlar) ve
- 87.09 (Fabrika, antrepo, liman veya hava limanlarında kısa mesafelerde eşya taşımaya mahsus, kaldırma tertibatı ile donatılmamış kendinden hareketli yük arabaları; demiryolu istasyon platformlarında kullanılan türde çekiciler; bu taşıtların aksam ve parçaları)

G.T.İ.P. numaralarında yer alan malların, münhasıran petrol arama faaliyetinde kullanılmak üzere ilk iktisabı ÖTV'den müstesna tutulmuştur.

Cihat ÇETİNKAYA
Yeminli Mali Müşavir
Yönetim Kurulu Başkanı

ÜSTADIM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Cinnah Cad. Vardar İş Merkezi No: 52/2 06680 Çankaya - Ankara

Tel: 440 26 66 - 440 25 55 Fax: 440 25 00

www.ustadimymm.com.tr - www.ustadimymm.com - www.ustadymm.com

E-mail: bilgi@ustadimymm.com